

УДК 513.6

## КВАТЕРНІОННІ АЛГЕБРИ НАД ПСЕВДОГЛОБАЛЬНИМ ПОЛЕМ

Оксана НОВОСАД

Львівський національний університет імені Івана Франка,  
вул. Університетська, 1, Львів, 79000  
e-mail: oksana.novosad@gmail.com

Нехай  $Q = (a, b/F)$  – кватерніонна алгебра над псевдоглобальним полем (тобто полем алгебричних функцій від однієї змінної з псевдоскінченим [1] полем констант),  $\text{char}(F) \neq 2$ . Нехай  $K = F(x, \sqrt{ax^2 + b}) = F(Q)$ . Отримано рівності, які зв'язують плейси поля  $K$  та кватерніонні алгебри над  $F$ , аналогічні рівностям, які отримав І. Ган в [2].

*Ключові слова:* кватерніонна алгебра, група Брауера, плейс, псевдоглобальне поле, поле функцій роду 0, принцип Гассе.

**1. Вступ.** Нехай  $F$  – псевдоглобальне поле з  $\text{char}(F) \neq 2$  (тобто поле алгебричних функцій від однієї змінної з псевдоскінченим [1] полем констант). Під плейсом розуміємо клас еквівалентності дискретних нормувань поля  $F$ . Позначимо

$$P(F) = \{ \mathfrak{p} \mid \mathfrak{p} - \text{плейс поля } F \}.$$

Нехай  $\hat{F}_{\mathfrak{p}}$  – відповідне поповнення поля  $F$ , що відповідає плейсу  $\mathfrak{p} \in P(F)$ . Нехай  $K$  – поле алгебричних функцій від однієї змінної над полем  $F$ . Під плейсом поля  $K/F$  розуміємо нормалізоване дискретне нормування поля  $K$ , яке тривіальне на множині  $F^* = F \setminus \{0\}$ . Визначимо

$$\mathbb{P}(K/F) = \{ P \mid P - \text{плейс поля } K/F \}.$$

Далі  $\hat{K}_P$  позначатиме поповнення поля  $K$ , що відповідає плейсу  $P \in \mathbb{P}(K/F)$ . Розглянемо випадок, коли поле  $K$  є роду нуль. Тоді відомо, що  $K = F(x, \sqrt{ax^2 + b})$ , де  $a, b \in F^*$  та  $x$  – трансцендентний над  $F$ . Таке поле  $K$  визначене з точністю до ізоморфізму алгеброю кватерніонів  $Q = (a, b/F)$ , тому далі пишемо  $F(Q)$  замість  $K$ .

**2. Групи Брауера полів роду 0.** В цьому параграфі ми коротко нагадаємо основні властивості полів алгебричних функцій роду 0, що пов'язані з алгебрами кватерніонів над їхніми полями констант.

Нехай  $F$  – поле і  $\text{char}(F) \neq 2$ . Нехай  $K$  – поле алгебричних функцій від однієї змінної роду 0 над полем  $F$ . Відомо [6], що поле  $K$  є роду 0 тоді і лише тоді, коли поле  $K$  набуло вигляду  $K = F(x, \sqrt{ax^2 + b})$ , де  $a, b \in F^* = F \setminus \{0\}$  та  $x$  –

трансцендентний над  $F$ . Нехай  $(a, b/F)$  – 4-вимірна алгебра кватерніонів над  $F$  з базою  $\{1, i, j, k : i^2 = a, j^2 = b, ij = -ji = k\}$ . Тоді  $K = F(x, \sqrt{ax^2 + b})$ , де  $a, b \in F^*$  та  $x$  – трансцендентний над  $F$ . Таке поле  $K$  визначене з точністю до ізоморфізму алгеброю кватерніонів  $Q = (a, b/F)$ , тому далі пишемо  $F(Q)$  замість  $K$ . Нагадаємо [6], що дві алгебри кватерніонів  $Q$  та  $Q'$  ізоморфні як алгебри ( $Q \cong Q'$ ) тоді і лише тоді, коли  $F(Q)$  та  $F(Q')$  ізоморфні як поля ( $F(Q) \cong F(Q')$ ).

Нехай  $V_P$  – кільце дискретного нормування плейса  $P \in \mathbb{P}(K/F)$ . Пригадаємо, що відображення  $\text{Br}(V_P) \rightarrow \text{Br}(K)$ , породжене вкладенням  $V_P \hookrightarrow K$ , ін'єктивне. Коли  $\overline{V}_P$  – поле лишків кільця  $V_P$ , то  $\overline{V}_P$  – скінченне розширення поля  $F$ . Степінь  $P$  визначається так:  $\deg(P) = [\overline{V}_P : F]$ .

Нехай  $F$  – довільне поле, тоді  $\text{Br}(F)$  – його група Брауера, що складається з класів подібних (еквівалентних) центральних простих скінченновимірних алгебр над полем  $F$ . Елемент  $\alpha \in \text{Br}(F)$ , що містить алгебру  $A$ , позначаємо  $[A]$ . Дві центральні прості  $F$ -алгебри  $A$  і  $B$  подібні (еквівалентні), якщо існують такі натуральні числа  $m, n \geq 1$ , що алгебри  $A \otimes_F M_n(F)$  і  $B \otimes_F M_m(F)$  ізоморфні. Всі матричні алгебри над полем  $F$  еквівалентні між собою і становлять нульовий клас – нейтральний елемент групи Брауера. Клас алгебри  $A^o$ , інверсної до алгебри  $A$  (тобто  $A^o$  складається з таких самих елементів, що і  $A$ , але з множенням в оберненому порядку), є оберненим до класу алгебри  $A$ . Розширення  $K$  поля  $F$  називають полем розкладу алгебри  $A$ , якщо алгебра  $A \otimes_F K$  ізоморфна матричній алгебрі  $M_m(K)$ . Еквівалентні алгебри мають спільні поля розкладу. Підмножина  $\text{Br}(K/F)$  групи  $\text{Br}(F)$ , яка складається з усіх елементів групи  $\text{Br}(F)$ , що розкладаються в полі  $K$ , є підгрупою групи  $\text{Br}(F)$ .

Для локального поля  $F$  (поповнення скінченного розширення поля  $\mathbb{Q}$  або поповнення скінченного розширення поля  $\mathbb{F}_q(x)$ ) відомо, що  $\text{Br}(F) \cong \mathbb{Q}/\mathbb{Z}$ .

У випадку глобального поля  $F$  (скінченного розширення  $\mathbb{Q}$  або скінченного розширення  $\mathbb{F}_q(x)$ ) існує точна послідовність

$$0 \rightarrow \text{Br}(F) \rightarrow \bigoplus_{p \in P(F)} \text{Br}(\hat{F}_p) \rightarrow \mathbb{Q}/\mathbb{Z} \rightarrow 0.$$

Наступна відома лема знадобиться нам у випадку, коли поле алгебричних функцій роду нуль є полем раціональних функцій.

**Лема 1.** *Нехай  $F$  – довільне поле. Нехай  $K = F(Q)$  для довільної алгебри кватерніонів  $Q$  над полем  $F$ . Такі твердження еквівалентні:*

- (i)  $Q$  – розкладна над  $F$ ;
- (ii) існує таке  $P \in \mathbb{P}(K/F)$ , що  $\deg(P) = 1$ ;
- (iii)  $K$  – чисто трансцендентне над  $F$ .

Доведення можна знайти у [6] чи у [7]. З цієї лемати випливає такий наслідок (щодо доведення див. [7]).

**Наслідок 1.** *Нехай  $F$  – довільне поле. Нехай  $Q$  – алгебра кватерніонів над полем  $F$ , тоді  $K = F(Q)$ . Для довільного поля  $E \supseteq F$  такого, що  $[E : F] < \infty$ ,  $E$  розкладає  $Q$  тоді і лише тоді, коли  $E \supseteq \overline{V}_P$  для деякого  $P \in \mathbb{P}(K/F)$ .*

Нехай  $F$  – псевдоглобальне поле, тобто поле алгебричних функцій від однієї змінної з псевдоскінченним [1] полем констант. Якщо  $Q$  – алгебра кватерніонів над полем  $F$ , тоді ми позначимо носій алгебри  $Q$  так:

$$\text{supp}(Q) = \left\{ \mathfrak{p} \in P(F) \mid Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}} \text{ - нерозкладна} \right\}.$$

Далі ми використовуємо аналоги локальної та глобальної теорії полів класів для загальних локальних полів (тобто повних дискретно нормованих полів з квазіскінченними полями лишків і псевдоглобальних полів), зокрема, такі факти.

**Теорема 1** ([3], [4]). 1. Якщо  $F$  – загальне локальне поле, то існує ізоморфізм  $\text{inv}_{\mathfrak{p}}: \text{Br}(\hat{F}_{\mathfrak{p}}) \xrightarrow{\sim} \mathbb{Q}/\mathbb{Z}$ .

2. Для псевдоглобального поля  $F$  існує точна послідовність:

$$0 \longrightarrow \text{Br}(F) \xrightarrow{i} \bigoplus_{\mathfrak{p} \in P(F)} \text{Br}(\hat{F}_{\mathfrak{p}}) \xrightarrow{\sum \text{inv}_{\mathfrak{p}}} \mathbb{Q}/\mathbb{Z} \longrightarrow 0, \quad (1)$$

де  $i([A]) = [A \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}] = A_{\mathfrak{p}}$ ,  $\sum \text{inv}_{\mathfrak{p}}(A) = \sum_{\mathfrak{p}} \text{inv}_{\mathfrak{p}}(A_{\mathfrak{p}})$ .

**Лема 2.** Нехай  $Q$  та  $Q'$  – алгебри кватерніонів над псевдоглобальним полем  $F$ , а  $E$  – розширення скінченного степеня поля  $F$ . Якщо  $\text{supp}(Q') \subseteq \text{supp}(Q)$ , тоді  $\text{supp}(Q' \otimes_F E) \subseteq \text{supp}(Q \otimes_F E)$ .

*Доведення.* Нехай  $P \in \text{supp}(Q' \otimes_F E)$ , а  $\mathfrak{p}$  – обмеження  $P$  на  $F$ . Тоді  $\mathfrak{p} \in \text{supp}(Q')$ , тому  $\mathfrak{p} \in \text{supp}(Q)$ .  $\hat{F}_{\mathfrak{p}}$  має єдину кватерніонну алгебру за твердженням (1) попередньої теореми 1, то  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}} \simeq Q' \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}$ , тому і  $Q \otimes_F \hat{E}_{\mathfrak{p}} \simeq Q' \otimes_F \hat{E}_{\mathfrak{p}}$ , яка нерозкладна. Отже,  $P \in \text{supp}(Q \otimes_F E)$ .  $\square$

З точної послідовності (1) теореми 1 отримуємо як наслідки такі два важливі факти.

*Принцип Гассе (частковий випадок).* Нехай  $F$  – псевдоглобальне поле,  $Q$  та  $Q'$  – алгебри кватерніонів над  $F$ . Тоді  $Q \cong Q'$  тоді і лише тоді, коли  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}} \cong Q' \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}$  для всіх плейсів  $\mathfrak{p} \in P(F)$ . Зокрема,  $Q$  – розкладна тоді і лише тоді, коли  $\text{supp}(Q)$  – порожня множина.

*Закон взаємності Гільберта.* Нехай  $F$  – псевдоглобальне поле. Для кватерніонної алгебри  $Q$  над  $F$  множина  $\text{supp}(Q)$  скінченна і складається з парної кількості точок. Для довільної парної кількості точок  $S$  існує єдина (з точністю до ізоморфізму) кватерніонна алгебра  $Q$  така, що  $\text{supp}(Q) = S$ .

*Доведення.* Це випливає з точної послідовності (1) у члені  $\bigoplus_{\mathfrak{p} \in P(F)} \text{Br}(\hat{F}_{\mathfrak{p}})$ .  $\square$

**Твердження 1.** Нехай  $F$  – довільне поле. Припустимо, що  $Q$  – кватерніонна алгебра з діленням над  $F$ . Нехай  $K = F(Q)$ . Для елемента  $r \in F^* \setminus F^{*2}$  такі твердження еквівалентні:

- (i)  $F(\sqrt{r})$  – поле розкладу  $Q$ .
- (ii)  $F(\sqrt{r})$  – поле лишків плейсів  $K/F$ . Якщо  $F$  – псевдоглобальне поле і  $\text{supp}(Q) = \{\mathfrak{p}_1, \mathfrak{p}_2, \dots, \mathfrak{p}_n\}$ , тоді (i) та (ii) також еквівалентні такому твердженню:
- (iii)  $r \notin \hat{F}_{\mathfrak{p}_1}^{*2} \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_2}^{*2} \cup \dots \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_n}^{*2}$ .

*Доведення.* Еквівалентність (i) та (ii) добре відома. Залишається довести, що умова (i) еквівалентна умові (iii). Всі міркування, проведені в [2] для класичного випадку глобального поля, придатні і в нашій ситуації. Відтворимо їх для зручності читача.

Розглядаючи імплікацію (i)  $\Rightarrow$  (iii), для кожного  $\mathfrak{p} \in \text{supp}(Q)$  алгебра  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}$  – нерозкладна, але  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}(\sqrt{r})$  – розкладна, оскільки  $Q \otimes_F F(\sqrt{r})$  – розкладна. Звідси  $\hat{F}_{\mathfrak{p}}(\sqrt{r}) \neq \hat{F}_{\mathfrak{p}}$ , інакше кажучи,  $r \notin \hat{F}_{\mathfrak{p}_1}^{*2} \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_2}^{*2} \cup \dots \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_n}^{*2}$ , де  $\{\mathfrak{p}_1, \mathfrak{p}_2, \dots, \mathfrak{p}_n\} = \text{supp}(Q)$ .

Доведення імплікації (iii)  $\Rightarrow$  (i) ґрунтується на принципі Гассе (факт 1) для псевдоглобального поля. Достатньо перевірити, що  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}(\sqrt{r})$  розкладається для кожного плейса  $\mathfrak{P}$  поля  $F(\sqrt{r})$ . Нехай  $\mathfrak{p}$  – обмеження  $\mathfrak{P}$  на  $F$ . Якщо  $\mathfrak{p} \notin \text{supp}(Q)$ , то  $Q \otimes_F \widehat{F(\sqrt{r})}_{\mathfrak{P}}$  очевидно розкладається, оскільки розкладається  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}$ . Якщо  $\mathfrak{p} \in \text{supp}(Q)$ , то  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}$  нерозкладна. За умовою (iii)  $\hat{F}_{\mathfrak{p}}(\sqrt{r})$  – квадратичне розширення поля  $\hat{F}_{\mathfrak{p}}$ . Згідно з фактом 1 над полем  $\hat{F}_{\mathfrak{p}}$  існує єдина алгебра з діленням, яка розкладається над кожним квадратичним розширенням поля  $\hat{F}_{\mathfrak{p}}$ . Тому  $Q \otimes_F \hat{F}_{\mathfrak{p}}(\sqrt{r})$  розкладається, отже,  $Q \otimes_F \widehat{F(\sqrt{r})}_{\mathfrak{P}}$  розкладається в кожному плейсі  $\mathfrak{P} \in \mathbb{P}(F(\sqrt{r}))$ .  $\square$

**3. Обчислення**  $\bigcap_{P \in \mathbb{P}(K/F)} \text{Br}(\overline{V}_P/F)$ . Теорема 2 є першим кроком у нашому вивченні групи Брауера  $\text{Br}(F)$  поля алгебричних функцій роду нуль над псевдоглобальним полем. Зауважимо, що у випадку глобального поля аналогічні результати отримані І. Ган у [2].

Найперше сформулюємо просту лему.

**Лема 3.** *Нехай  $\mathcal{T}$  – множина потужності  $|\mathcal{T}| = n$ , де  $n \in \mathbb{N}$ . Тоді кількість підмножин множини  $\mathcal{T}$  з парною кількістю елементів дорівнює  $2^{n-1}$ .*

Нехай  $\text{supp}(Q) = \{\mathfrak{p}_1, \mathfrak{p}_2, \dots, \mathfrak{p}_n\}$  – носій алгебри  $Q$ . Введемо множини

$$\mathcal{F}_Q = \left\{ r \in F \mid r \notin \hat{F}_{\mathfrak{p}_1}^{*2} \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_2}^{*2} \cup \dots \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_n}^{*2} \right\} \quad (2)$$

та

$$\mathcal{I}_Q = \left\{ [Q'] \mid \begin{array}{l} Q' \text{ – алгебра кватерніонів над } F \\ \text{i } \text{supp}(Q') \subseteq \text{supp}(Q). \end{array} \right\} \quad (3)$$

**Теорема 2.** *Нехай  $F$  – псевдоглобальне поле. Припустимо, що  $Q$  – алгебра кватерніонів з діленням над  $F$ . Нехай  $K = F(Q)$ . Тоді*

$$\bigcap_{P \in \mathbb{P}(K/F)} \text{Br}(\overline{V}_P/F) = \bigcap_{\deg(P)=2} \text{Br}(\overline{V}_P/F) = \bigcap_{r \in \mathcal{F}_Q} \text{Br}(F(\sqrt{r})/F) = \mathcal{I}_Q. \quad (4)$$

*Потужність такої множини дорівнює  $2^{n-1}$ , де  $n = |\text{supp}(Q)|$ ,  $\text{supp}(Q)$  – носій алгебри  $Q$ , тобто множина тих плейсів, в яких  $Q$  не розкладається.*

*Доведення.* Доведення знову ґрунтується на міркуваннях, застосованих у [2] для випадку глобального поля  $F$ , і на принципі Гассе для групи Брауера псевдоглобального поля  $F$ .

Доведемо спочатку, що  $\bigcap_{r \in \mathcal{F}_Q} \text{Br}(F(\sqrt{r})/F) = \mathcal{I}_Q$ . Відомо[8], що кожен елемент відносної групи Брауера  $\text{Br}(F(\sqrt{r})/F)$  розширення  $F(\sqrt{r})/F \in$  класом кватерніонної алгебри над полем  $F$ . Звідси випливає, що кожен елемент з перетину

$\bigcap_{r \in \mathcal{F}_Q} \text{Br}(F(\sqrt{r})/F)$  є класом кватерніонної алгебри над полем  $F$ . Якщо  $Q'$  – нерозкладна кватерніонна алгебра, для якої  $\text{supp}(Q') \subseteq \text{supp}(Q)$ , то  $\mathcal{F}_Q \subseteq \mathcal{F}_{Q'}$  і за твердженням 1, застосованим до  $Q$ , поле  $F(\sqrt{r})$  розкладає  $Q'$  для кожного  $r \in \mathcal{F}_Q$ . Звідси випливає, що  $[Q'] \in \bigcap_{r \in \mathcal{F}_Q} \text{Br}(F(\sqrt{r})/F)$ .

Для доведення оберненого включення, нехай  $\mathfrak{p} \in \text{supp}(Q') \setminus \text{supp}(Q)$ . Припустимо, що  $\text{supp}(Q) = \{\mathfrak{p}_1, \mathfrak{p}_2, \dots, \mathfrak{p}_n\}$ . З теореми про слабку апроксимацію [9] отримуємо існування  $r \in F$ , для якого  $r \in \hat{F}_{\mathfrak{p}}^{*2}$ ,  $r \notin \hat{F}_{\mathfrak{p}_1}^{*2} \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_2}^{*2} \cup \dots \cup \hat{F}_{\mathfrak{p}_n}^{*2}$ , тобто  $r \in \mathcal{F}_Q \setminus \mathcal{F}_{Q'}$ . Тому  $[Q'] \notin \text{Br}(F(\sqrt{r})/F)$ .

Середня рівність у (4) випливає з явного обчислення  $\bigcap_{\text{deg}(P)=2} \text{Br}(\overline{V}_P/F)$ . Якщо  $\text{supp}(Q) = \{\mathfrak{p}_1, \mathfrak{p}_2, \dots, \mathfrak{p}_n\}$ , то з твердження 1 випливає, що

$$\mathcal{F}_Q = \{r \in F : r \in F^* \setminus F^{*2} \mid F(\sqrt{r}) \text{ – поле лишків плейса поля } K/F\}.$$

Звідси отримуємо

$$\bigcap_{\text{deg}(P)=2} \text{Br}(\overline{V}_P/F) = \bigcap_{r \in \mathcal{F}_Q} \text{Br}(F(\sqrt{r})/F), \quad (5)$$

тобто середню рівність в (4).

Нарешті, для доведення першої рівності в (4) зауважимо, що включення  $\subseteq$  випливає з (5).

Для доведення протилежного включення розглянемо кватерніонну алгебру  $[Q'] \in \bigcap_{r \in \mathcal{F}_Q} \text{Br}(F(\sqrt{r})/F)$  над  $F$  з носієм  $\text{supp}(Q') \subseteq \text{supp}(Q)$ . Якщо  $P \in \mathbb{P}(K/F)$ , то  $[\overline{V}_P : F] < \infty$  і  $\overline{V}_P$  розкладає  $Q$ . За лемою 2  $\text{supp}(Q' \otimes_F \overline{V}_P) \subseteq \text{supp}(Q \otimes_F \overline{V}_P) = \emptyset$ . Отже,  $\overline{V}_P$  розкладає  $Q'$ .

Тепер, застосувавши факт 2 (закон взаємності Гільберта) та лему 3, отримуємо, що потужність множини  $\mathcal{I}_Q$  дорівнює потужності множини всіх підмножин (з парною кількістю елементів) множини з  $n$  елементів, тобто  $2^{n-1}$ .  $\square$

Розглянемо природне відображення обмеження

$$h: \text{Br}(K) \rightarrow \prod_{P \in \mathbb{P}(K/F)} \text{Br}(K\overline{V}_P),$$

де  $\overline{V}_P$  – поле лишків плейса  $P \in \mathbb{P}(K/F)$ .

У наступній праці застосуємо отриманий результат для знаходження перешкод до виконання принципу Гассе для поля  $K = F(Q)$ , де  $Q = (a, b/F)$  – кватерніонна алгебра над полем  $F$ . А саме для алгебри кватерніонів  $Q$  з діленням над псевдоглобальним полем  $F$ . Цей результат дає змогу описати ядро відображення обмеження  $h$ .

#### СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Fried M.D.* Field Arithmetic / *M.D. Fried, M. Jarden* – Springer-Verlag, 2008.
2. *Han I.* Hasse principles for the Brauer group of algebraic function fields of genus zero over global fields / *I. Han* // Pacific J. of Math. – 2003. – Vol. 208, №2. – P. 255-282.
3. *Serre J.-P.* Local fields / *J.-P. Serre* – Springer-Verlag, 1979.
4. *Andriychuk V.* On the Brauer group and the Hasse principle for pseudoglobal fields / *V. Andriychuk* // Вісн. Львів. ун-ту вип. – 2003. – Т. 61, №2. – P. 3-12.
5. *Scharlau W.* Über die Brauer-gruppe eines algebraischen funktionenkörpers in einer variablen / *W. Scharlau* // J. Reine Angew. Math. – 1969. – Vol. 239/240. – P. 1-6.

6. Gille P. Central simple algebras and Galois cohomology / P. Gille, T. Szamuely – Cambridge Univ. Press, 2006.
7. Han I. Tractability of algebraic function fields in one variable of genus zero over global fields / I. Han // J. Algebra. – 2001. – №244. – P. 217-235.
8. Draxl P. K. Skew fields / P.K. Draxl // Cambridge Univ. Press, 1983. – №81. – P. 182.
9. Алгебраическая теория чисел [под ред. Дж. Касселса и Фрелиха] – М.: Мир, 1969.

*Стаття: надійшла до редакції 20.02.2012  
прийнята до друку 12.12.2012*

## QUATERNION ALGEBRAS OVER PSEUDOGLOBAL FIELD

**Oksana NOVOSAD**

*Ivan Franko National University of L'viv,  
Universytetska Str., 1, L'viv, 79000  
e-mail: oksana.novosad@gmail.com*

Let  $Q = (a, b/F)$  be a quaternion algebra over a pseudoglobal field  $F$  (i.e., an algebraic function field in one variable with pseudofinite [1] constant field),  $\text{char}(F) \neq 2$ ,  $K = F(x, \sqrt{ax^2 + b}) = F(Q)$ . We obtain the equalities relating the places of  $K$  and the quaternion algebra over  $F$ . The similar equalities were obtained by I. Han in [2] in the case of a global field  $F$ .

*Key words:* quaternion algebra, Brauer group, place, pseudoglobal field, function field of genus zero, Hasse principle.

## КВАТЕРНИОННЫЕ АЛГЕБРЫ НАД ПСЕВДОГЛОБАЛЬНЫМ ПОЛЕМ

**Оксана НОВОСАД**

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко,  
ул. Университетская, 1, Львов, 79000  
e-mail: oksana.novosad@gmail.com*

Допустим, что  $Q = (a, b/F)$  – кватернионная алгебра над псевдоглобальным полем (то есть полем алгебраических функций с одной переменной с псевдоконечным [1] полем констант),  $\text{char}(F) \neq 2$ . Допустим, что  $K = F(x, \sqrt{ax^2 + b}) = F(Q)$ . Получено равенства, которые связывают плейсы поля  $K$  и кватернионные алгебры над  $F$ , аналогичны равенствам, полученным И. Хан в [2].

*Ключевые слова:* кватернионная алгебра, группа Брауэра, плейс, псевдоглобальное поле, поле функций рода 0, принцип Гассе.